

Vergaderjaar 2016–2017

29 911

Bestrijding georganiseerde criminaliteit

Nr. 168

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 juli 2017

De afgelopen tijd heb ik regelmatig met uw Kamer van gedachten gewisseld over het door burgemeesters en gemeenten gewenste instrumentarium bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Daarbij zijn ook de knelpunten in huidige wetgeving, die in de praktijk worden ervaren, betrokken. Mede door gesprekken met bestuurders ben ik mij zeer bewust van de urgentie om dergelijke knelpunten zo spoedig mogelijk weg te nemen of te verminderen. Ik span mij daar dan ook -met inachtneming van de demissionaire status van het kabinet- voor in. Ik constateer, samen met de betrokken burgemeesters, dat aanpassing van wetgeving mogelijk noodzakelijk is om de toerusting van de overheid bij de aanpak van de georganiseerde, ondermijnende criminaliteit op een adequaat niveau te houden. Tegelijkertijd is mij uit de gesprekken die ik heb gevoerd duidelijk geworden dat een aantal voorstellen nog een fundamentele beschouwing vergt. Dit vanwege de impact ervan op bijvoorbeeld het bestel en op de privacy, en derhalve een grondige en nauwkeurige uitwerking behoeft.

Tegen deze achtergrond ga ik in op hetgeen ik heb aangekondigd tijdens het AO strafrechtelijke onderwerpen van 15 februari 2017 (Kamerstuk 29 279, nr. 379); het inventariseren van de ervaren knelpunten en wensen van lokaal bestuur en het in kaart brengen van mogelijke oplossingsrichtingen. Dit heb ik vervolgens herhaald op 30 maart 2017 tijdens het plenair debat over het rapport de opsporing in Nederland (Handelingen II 2016/17, nr. 62, item 7) en in het vragenuur van 18 april 2017 naar aanleiding van het rapport van Europol over de stand van zaken van de grootschalige criminaliteit in Europa (Handelingen II 2016/17, nr. 69, item 5). Tevens doe ik hierbij mijn toezegging gestand die ik heb gedaan tijdens het vragenuur naar aanleiding van de bedreiging van de locoburgemeester van Emmen, d.d. 30 mei 2017 (Handelingen II 2016/17, nr. 80, item 2), om uw Kamer hier voor de zomer over te informeren. Tenslotte treft u in deze brief het antwoord namens de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties op de door het lid Van Oosten (VVD) tijdens het plenair debat d.d. 6 juni 2017 over criminele families in Brabant (Handelingen II 2016/17, nr.

83, item 20) gestelde vragen over de problematiek van permanente bewoning van campings c.q. vakantieparken in relatie tot registratie in de Basisregistratie Personen (BRP).

Informatiedeling

Het verkrijgen van een adequate informatiepositie binnen een gemeente en tussen gemeenten en andere partners op het gebied van de aanpak van ondermijning is voor een effectieve integrale aanpak van groot belang. Burgemeesters ervaren hierbij obstakels. In het Landelijk Overleg Veiligheid en Politie (LOVP) van 6 februari en 10 april jl. is met de Regio-burgemeesters afgesproken om een overzicht van de knelpunten te maken om vervolgens gezamenlijk te bezien met alle ketenpartners – Openbaar Ministerie, Belastingdienst, politie, Autoriteit Persoonsgegevens, diverse gemeenten en de Ministeries van Veiligheid en Justitie, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Financiën – welke knelpunten onder de huidige wetgeving opgelost kunnen worden, en welke (aanpassing van) wetgeving vergen. In de bijlage die aan deze brief is toegevoegd vindt u daarvan de uitkomsten tot nu toe¹. De daarin genoemde noties van vereenvoudiging van de intra-gemeentelijke informatievoorziening, inspelen op de actuele ontwikkelingen rondom informatie-uitwisseling en big data en de mogelijkheden om het begrip openbare orde te benutten bij de bestrijding van ondermijning zullen de komende tijd met voorrang gezamenlijk door de hierboven genoemde ketenpartners worden opgepakt.

Deze thema's heb ik op 26 juni jl. ook besproken met burgemeester Noordanus en burgemeester De Jonge als vertegenwoordigers van de gemeenten. We kwamen daarbij tot de conclusie dat de uitwerking goed vordert, maar de komende tijd nog de nodige inspanningen vergt van onze organisaties en de andere partners om de knelpunten en de bijbehorende oplossingsrichtingen zo scherp mogelijk te formuleren. Die uitwerking kost enige tijd, maar is wel noodzakelijk: het gaat erom dat er straks concrete voorstellen op tafel liggen die een oplossing bieden voor in de praktijk ervaren knelpunten, en die tegelijkertijd juridisch deugdelijk zijn, in het bijzonder in het licht van de Algemene verordening gegevensbescherming. Indien uit deze uitwerking blijkt dat nieuwe wetgeving noodzakelijk is, kan deze worden gebundeld in een voorstel voor een verzamelwet «voorkoming en aanpak ondermijning». Dit voorstel kan zo nodig in verschillende tranches, binnen voornoemd proces, tot concreetisering komen.

Overige voorstellen voor wetgeving

De Regioburgemeesters hebben mij eveneens een, op basis van een inventarisatie opgestelde, groslijst doen toekomen. Hierin staan voorstellen tot aanpassing van wetgeving bezien vanuit de lokale praktijk – breder dan alleen het thema informatiedeling – om de bestrijding van ondermijnende criminaliteit verder te kunnen intensiveren. Deze lijst komt deels overeen met de besprekpunten uit de bijlage bij deze brief. Op dit moment bespreek ik ook deze voorstellen met de Regioburgemeesters en de overige ketenpartners om gezamenlijk met hen te verkennen hoe de gesignaleerde knelpunten het beste kunnen worden weggenomen. Hierbij weeg ik ook af of deze voorstellen in het voornoemde voorstel voor een verzamelwet «voorkoming en aanpak ondermijning» meegenomen dienen te worden. Ik ben voornemens u daarover na het zomerreces nader te informeren.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Op de vraag of het mogelijk moet blijven dat er mensen in de Basis Registratie Personen (BRP) worden ingeschreven die permanent verblijven op terreinen met een recreatiebestemming kan ik u namens de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aangeven dat het antwoord bevestigend luidt: de gemeente moet een persoon inschrijven waar hij feitelijk verblijft, zo nodig ambtshalve als de persoon verzuimt aangifte te doen. De essentie van de BRP en het bijhouden daarvan is dat de overheid al haar burgers kent en weet te bereiken. Dat is om meerdere redenen van belang; registratie van de feitelijke verblijfplaats is bijvoorbeeld een voorwaarde om rechtmatig aanspraak te kunnen maken op voorzieningen zoals een uitkering. Dat is geregeld in sectorale wetgeving. Inschrijving in de BRP staat daarmee los van de bestemming van het verblijfsobject. Het is ook niet zo dat mensen door inschrijving in de BRP een permanente woonplaats krijgen daar waar een permanente woonfunctie niet aan de orde is. Het onmogelijk maken van inschrijving in de BRP op een locatie waar geen sprake is van een permanente woonbestemming lost het probleem niet op. Hiermee is niet gezegd dat de BRP geen rol kan spelen in het tegengaan van permanente bewoning van recreatiewoningen; de inschrijving in de BRP kan gemeenten juist de handhavingsinformatie bieden die zij nodig hebben wanneer zij permanente bewoning op terreinen met een recreatiebestemming willen tegengaan. Gezien de relevantie van de problematiek wordt in opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in het kader van het project Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA) gezien welke mogelijkheden er zijn om de gemeenten door middel van signalering te ondersteunen bij de handhaving van strijdig gebruik van een recreatiebestemming.

Zoals uit het bovenstaande blijkt ben ik mij zeer bewust van de noden die er zijn met betrekking tot de informatievoorziening teneinde de ondermijnende criminaliteit goed aan te kunnen pakken. Het werk dat ik nu met de partners aan het doen ben moet er toe leiden dat mogelijke knelpunten in wetgeving snel door een volgend kabinet ter hand kunnen worden genomen. Indien er alternatieven zijn voor wetgeving zal ik er voor zorgen dat deze oplossingen op lokaal niveau breed worden verspreid.

De Minister van Veiligheid en Justitie,
S.A. Blok